

PRZEDAWNNIENIE ROSZCZEŃ O ZAPŁATĘ DŁUGU

Fundacja TAURUS

Ogólne zasady przedawnienia długu:

Co do zasady w prawie cywilnym roszczenia majątkowe podlegają przedawnieniu. Oznacza to, że osoba lub podmiot, któremu należy się świadczenie pieniężne (wierzyciel) powinna podjąć działania zmierzające do jego odzyskania od dłużnika w określonym czasie. Konsekwencją przedawnienia jest to, że po upływie okresu przedawnienia dłużnik ma prawo uchylić się od zaspokojenia roszczeń wierzyciela. Nie dotyczy to tylko przypadku gdy dłużnik skutecznie rzekł się korzystania z zarzutu przedawnienia.

W przypadku spraw konsumenckich po upływie okresu przedawnienia wierzyciel nie może domagać się zaspokojenia roszczenia przeciwko konsumentowi.

Uwaga!

W wyjątkowych przypadkach sąd może, po rozważeniu interesów stron, nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, jeżeli wymagają tego względy słuszności. W takich sytuacjach sąd powinien rozważyć w szczególności:

1. długość terminu przedawnienia,
2. długość okresu od upływu terminu przedawnienia do chwili dochodzenia roszczenia,
3. charakter okoliczności, które spowodowały niedochodzenie roszczenia przez uprawnionego, w tym wpływ zachowania zobowiązanego na opóźnienie uprawnionego w dochodzeniu roszczenia.

Ogólne okresy przedawnienia:

Ogólna zasada jest taka, że termin przedawnienia wynosi sześć lat, zaś dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

W związku z nowelizacją przepisów Kodeksu cywilnego, która weszła w życie od dnia 09 lipca 2018r. skrócono ogólny termin przedawnienia z lat 10 do 6 i zmieniono bieg terminów przedawnienia wynoszących co najmniej 2 lata. W związku z tym ustalono, że:

- do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia jej wejścia w życie nowe przepisy o przedawnieniu w niej określone,
- jeżeli zgodnie z ustawą termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej (tj. w przypadku, gdyby przedawnienie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie ustawy nastąpiło przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu).

Szczególne okresy przedawnienia:

Przepisy przewidują inne okresy przedawnienia m.in. w następujących przypadkach:

- okres przedawnienia dla roszczenia biorącego pożyczkę o wydanie przedmiotu pożyczki od chwili, gdy przedmiot pożyczki miał być wydany wynosi 6 miesięcy,
- okres przedawnienia związany z rozliczeniem właściciela z samoistnym posiadaczem rzeczy od dnia zwrotu rzeczy wynosi 1 rok,
- okres przedawnienia dla roszczenia właściciela związanego z użytkownikiem rzeczy wynosi 1 rok,
- okres przedawnienia dla roszczeń wynajmującego przeciwko najemcy z tytułu pogorszenia rzeczy oraz dla roszczeń najemcy przeciwko wynajmującemu o zwrot nakładów lub nadpłaconego czynszu wynosi 1 rok,
- okres przedawnienia dla roszczeń z tytułu przewozu osób lub rzeczy wynosi 1 rok,
- okres przedawnienia dla roszczeń związanych z umową o dzieło wynosi 2 lata,
- okres przedawnienia dla roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, biegnący od chwili, gdy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia wynosi 3 lata.

Terminy przedawnienia nie mogą być skracane ani przedłużane przez czynność prawną.

Początek biegu przedawnienia:

Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Przykładowo jeśli najemca ma do zapłacenia czynsz za lokal do 10-ego dnia każdego miesiąca i nie ureguluje należności w terminie, to roszczenie stanie się wymagalne od dnia przypadającego po terminie zapłaty (czyli 11-ego danego miesiąca). Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Przykładowo, jeśli ktoś wyrządził szkodę i otrzymał wezwanie do zapłaty odszkodowania w terminie 7 dni od daty doręczenia mu pisma i tej należności nie uregulował w terminie, to roszczenie stanie się wymagalne od 8 dnia od daty doręczenia wezwania.

Bieg przedawnienia roszczeń o zaniechanie rozpoczyna się od dnia, w którym ten, przeciwko komu roszczenie przysługuje, nie zastosował się do treści roszczenia.

Zawieszenie biegu terminu przedawnienia:

Bieg przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu:

- 1.co do roszczeń, które przysługują dzieciom przeciwko rodzicom - przez czas trwania władzy rodzicielskiej,
- 2.co do roszczeń, które przysługują osobom niemającym pełnej zdolności do czynności prawnych przeciwko osobom sprawującym opiekę lub kuratelę - przez czas sprawowania przez te osoby opieki lub kurateli,
- 3.co do roszczeń, które przysługują osobom niemającym pełnej zdolności do czynności prawnych przeciwko osobom sprawującym opiekę lub kuratelę - przez czas sprawowania przez te osoby opieki lub kurateli,
- 4.co do roszczeń, które przysługują jednemu z małżonków przeciwko drugiemu - przez czas trwania małżeństwa,
- 5.co do wszelkich roszczeń, gdy z powodu siły wyższej uprawniony nie może ich dochodzić przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw danego rodzaju - przez czas trwania przeszkody,
- 6.co do roszczeń objętych umową o mediację - przez czas trwania mediacji,
- 7.o do roszczeń objętych wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej - przez czas trwania postępowania pojednawczego.

Przedawnienie względem osoby, która nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych, nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat dwóch od ustanowienia dla niej przedstawiciela ustawowego albo od ustania przyczyny jego ustanowienia. Jeżeli termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata, jego bieg liczy się od dnia ustanowienia przedstawiciela ustawowego albo od dnia, w którym ustała przyczyna jego ustanowienia. Te same zasady mają zastosowanie w przypadku biegu przedawnienia przeciwko osobie, co do której istnieje postawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia.

Przerwanie biegu przedawnienia:

Bieg przedawnienia przerywa się:

- przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (np. wniesienie pozwu do sądu)
- przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje (np. wniosek dłużnika o rozłożenie zadłużenia na raty).

Przerwanie biegu przedawnienia ma doniosłe skutki prawne. Mianowicie po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd przedawnia się z upływem sześciu lat. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się z upływem trzech lat.

Przykładowo wierzyciel dochodził zapłaty z tytułu zwrotu pożyczonych pieniędzy i dysponuje prawomocnym nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym. Od daty uprawomocnienia się orzeczenia minął rok i wtedy został złożony do komornika wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Ta czynność spowodowała przerwanie biegu przedawnienia. W razie gdyby egzekucja okazała się bezskuteczna i komornik dokonałby umorzenia postępowania, to od zwrotu wierzycielowi tytułu wykonawczego (nakazu zapłaty opatrzonego klauzulą wykonalności) bieg przedawnienia rozpocznie się na nowo.

Więcej informacji na stronie: www.poradyprawne-taurus.pl

Informator został przygotowany w ramach realizacji przez Fundację TAURUS zadania publicznego w zakresie prowadzenia nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, bezpłatnej mediacji oraz edukacji prawnej w Poznaniu w 2023r.

Zadanie publiczne jest finansowane ze środków budżetowych Miasta Poznania.

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

POZnań*